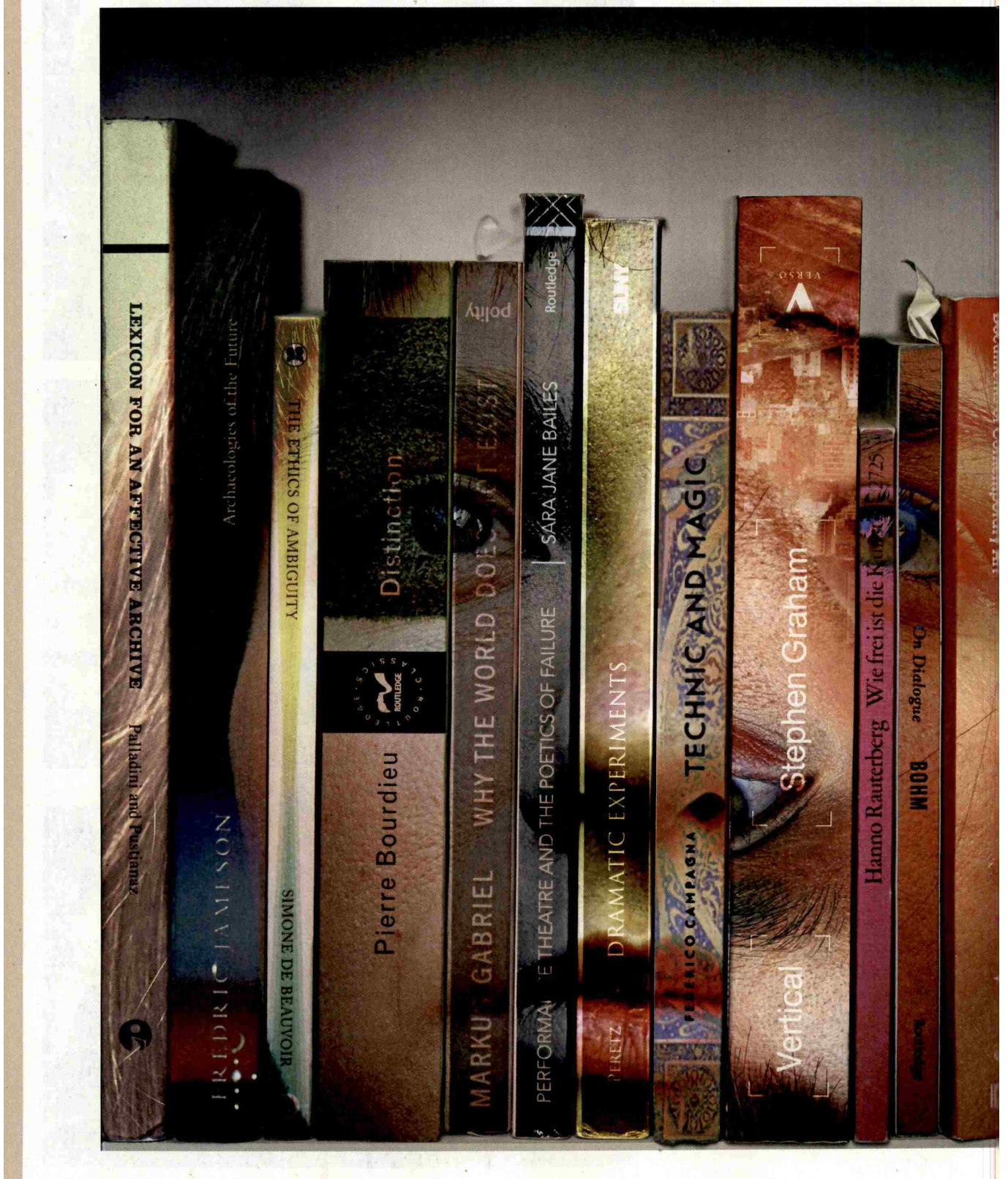

Objave so namenjene interni uporabi v skladišču z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravice ne smejo proslo razmnoževati in distribuirati!

Lea Kukovičič

Dramaturginja in režiserka

.. ki je ustvarila možnost za dražbo gledaliških predstav

»Če mislite, da je denar resničen, gledališče pa fikcija, pomislite znova. Vložite svoj denar v gledališče,« je pisalo na enem od plakatov, ki so se avgusta pojavili v središču Ljubljane. Izhajajoč iz perspektive razumevanja denarja kot družbenega dogovora, kar pomeni, da človeštvu kosu papirja podeli toliko vrednosti, da lahko postane denar. Se je umetnica Lea Kukovičič lotila eksperimenta, ki spaja gledališče in ekonomijo. Ustanovila je Dražbeno hišo uprizoritvenih umetnosti FORSALE in kupcem ponudila možnost posedovanja umetniškega dela oziroma gledališke predstave v obliki skupnega lastništva, kjer si novi lastniki lastijo materialni ali materialni element predstave, ob tem pa morajo izpolnjevati tudi lastniške pravice in odgovornosti.

Kako si pravzaprav lastiti gledališče? Seveda ga podpremo z nakupom karte, a da bi posedovali gledališko predstavo ali del nje ... kakšen smisel bi imelo kaj takega, če predstave vendar ne bi mogli posedovati v fizični obliki? Prav to miselnost, navajenost na ustaljene koncepte, sprevača FORSALE, ki ni le dražbena hiša, ampak tudi konceptualno umetniško delo. Pionirsko je bilo izvedeno 27. avgusta 2021 v ljubljanski Stari elektrarni z dražbo predstave *Ich kann nicht anders* kolektiva Beton Ltd. Njeno povprečje prodaje je trenutno boljše kot tisto svetovno znanih dražbenih hiš Christie's ali Sotheby's, saj se jih je od ponujenih devetih lotov prodalo šest – z izkupičkom 7760 evrov. Predstava je bila namreč »razkosana« tako, da so iz nje nastali smiselni dražbeni loti – polastiti se je bilo med drugim mogoče vseh rekvizitov, uporabljenih v predstavi, kostumov, izrečenih besed ali tišin. Z gesto prodaje tolikšnega števila lotov se je koncept izkazal za uspešnega, in kar je pomembnejše, delujočega v praksi. FORSALE je prva dražbena hiša na svetu, ki draži gledališke predstave. Dražba predstave *Ich kann nicht anders* še ni končana, saj morebitni kupci lahko do konca oktobra dražijo še za tri neprodane lote: scenografijo, dogodke in kolektivnost.

Kdo je mlada umetnica, ki je iznašla tako drzen koncept? Gledališka ustvarjalica Lea Kukovičič (1994), ki se je po diplomu iz dramaturgije na ljubljanski AGRFT vpisala na magistririj režije iz snovalnega in predmetnega gledališča na DAMU (Akademija za uprizoritvene umetnosti) v Pragi. Z Dražbeno hišo FORSALE ima velike načrte: naslednje dražbe bo izpeljala v tujini, vsakič v

novi državi, vsakič še z bolj zaostrenim konceptom. Nadaljevanje eksperimenta in razmisleka o vprašanih, ki jih lastništvo umetnosti odpira, so tudi pogovori z umetniki, ki jih pripravlja v okviru mednarodnih konferenc in gledaliških festivalov.

Skupaj z **zavodom Bunker**, ki je producent Dražbene hiše FORSALE in kjer je bila Lea Kukovičič rezidenčna umetnica, pa se dogovarjajo za gostovanje v Aziji. Režiserko je vedno vznemirjala in navdihovala gledališkost vizualnih in performativnih instalacij. »Pravo gledališče je v galeriji,« je prepričana. V svojih umetniških delih med seboj prepleta tkanino posameznih disciplin in ustvarja nova razumevanja gledališča in sveta. Kombinacije prepletov vizualne umetnosti in gledališča je raziskovala in spoznavala tudi kot asistentka nemškega režiserja Juliana Hetzla na Praškem kvadrionalu in na Beneškem bienalu leta 2019, kjer se ni spoznavala le z režijo, temveč tudi s produkcijo.

Tudi zato je ideja o dražbeni hiši FORSALE nastajala konceptualno, z mislijo na to, katere akterje pridobiti, da bi umetnost prodaje gledališke predstave v slovenskem prostoru pridobila večjo vrednost – denimo Janeza Janšo kot gledališkega, Tevža Logarja kot umetniškega, Dina Bauka kot pravnega in Bogomirja Kovača kot ekonomskega svetovalca, če naštejemo le nekaj sodelujočih – pa tudi, katera predstava je primerna za dražjenje. Da je izbrala predstavo *Betona Ltd.*, bržkone ni naključje – ne skriva, da o njih razmišlja kot o vodilnih umetnikih slovenske sodobne gledališke scene. Njihovo predstavo *Velika pričakovanja* je kot primer uporabila tudi pri svojem performansu *Unknown Knowns*, ko je na vodeni ogled predstave v gledališče odpeljala 45-letno gledalko, ki še nikoli ni bila v gledališču.

Lea Kukovičič je, preden se je odločila za gledališče, trenirala atletiko in sanjala o prihodnosti podvodne biologije. Že iz otroštva pa se spomni svojega radikalizma in vprašanj, kdo postavlja zakone in pravila; katere od njih je treba upoštevati, da dosežeš spremembe in katerih ne. »Režija je zame mreža odnosov. Če denimo vzamem element, kot je revija Mladina, in ga začnem analizirati, grem lahko zelo daleč. Od kod prihaja, kako bo končala, kakšne so njene kulturne, politične, gospodarske reference, kulturne omejitve... ustvari se neskončna mreža pomenov in paradoksov. Odnosi že obstajajo, moje delo pa je, da jih ulovim, postavim pod lupo, opozorim na njihovo paradoksalnost in vzpostavim nove.«

Piše: Lara Paukovič

Podoba: Uroš Abram

